

3| Kostendelend intergemeentelijk samenwerken

Gemeenten krijgen alsmaar meer en alsmaar complexere taken op hun bord – GIS en ICT, informatieveiligheid, de geïntegreerde omgevingsvergunning, handhaving, energierenovatie, enz. Daarvoor hebben ze niet altijd gekwalificeerd personeel in huis. Omdat hun schaalgrootte beperkt is, hebben ze ook niet altijd voltijds personeel nodig, wat het voor individuele gemeenten moeilijker maakt om personeel te rekruteren. Het ligt dan voor de hand om personeel met elkaar te delen. Als gangmaker volgt WVI deze evolutie van nabij op. Samenwerkingsinitiatieven vanuit de gemeenten willen we actief ondersteunen en faciliteren. Nieuwe mogelijkheden om personeel te delen werden geïnitieerd. Veel gemeenten hebben door hun beperkte schaalgrootte geen voltijds personeel nodig, wat het moeilijker maakt om personeel te rekruteren.

1. CONCEPT

Om personeel te delen kan een groep gemeenten samen met WVI een kostendelende vereniging (KDV) oprichten via de formule van de zelfstandige groepering van personen zonder rechtspersoonlijkheid. Zo sluit WVI met een groep gemeenten een duurzame samenwerkingsovereenkomst af om specifieke expertise te delen of diensten af te nemen. WVI staat in voor de aanwerving, ondersteuning, financiële opvolging (btw) en kostendeling van de dienstverlening tussen de leden. WVI werft dus nieuw intergemeentelijk personeel aan en stelt daarnaast ook eigen personeel ter beschikking van KDV's. Elk intergemeentelijk personeelslid wordt opgevangen en begeleid door een WVI mentor. Medewerkers op hetzelfde expertisedomein, zowel intergemeentelijke als WVI medewerkers, vormen samen een pool, waar kennis en ervaring proactief worden uitgewisseld. Sommige teams organiseren samen kennisdelingsmomenten, bieden opleidingen aan, verzorgen een blog, maken een nieuwsbrief op, ...

De salaris- en werkingskosten worden gedeeld door de deelnemende gemeenten, op basis van de geleverde prestaties. De diensten die binnen een goedgekeurde KDV-structuur worden gedeeld of afgenomen zijn vrijgesteld van btw. De contractuele KDV is een vrij soepele formule: in principe kan elke gemeente deelnemen om haar behoefte aan gedeelde diensten of gedeelde personeelsinzet in te vullen, maar de constructie die we opzetten moet natuurlijk wel werkbaar zijn. Van de deelnemende gemeenten verwachten we een structureel engagement van minstens 4 jaar.

INTERGEMEENTELIJK
SAMENWERKEN

2. KOSTENDELENDE VERENIGINGEN

WVI heeft al heel wat kostendelende verenigingen (KDV) op de sporen gezet:

- een KDV Omgeving, met twee stedenbouwkundige ambtenaren
- een KDV GIS-werking, met drie GIS-coördinatoren en zeven GIS-operatoren
- een KDV Handhaving, met drie medewerkers die toezicht houden op de omgevingsvergunning
- een KDV Energie, met een renovatiecoach
- een KDV Omgevingsambtenaar, met één omgevingsambtenaar
- een KDV GIS-operatoren, met deeltijds 6 GIS-operatoren
- een KDV Informatiebeheer, met een ICT-medewerker en een informatieveiligheidsconsulent

Daarnaast zijn we op zoek naar een preventieadviseur voor de opstart van een KDV preventiedienst.

■ INTERGEMEENTELIJKE DIENST OMGEVING

In 2017 werd de KDV 'intergemeentelijke dienst omgeving' opgericht. De bestaande dienstverlening, de behandeling van het stedenbouwkundig luik bij omgevingsvergunningsaanvragen voor de gemeenten Vleteren en Kortemark (2 dagen/week), werd hierin opgenomen.

■ INTERGEMEENTELIJKE GIS-WERKING

Twee GIS-coördinatoren werken ter plaatse bij de aangesloten gemeentebesturen van de kostendelende verenigingen (KDV). In 2015 ging een eerste coördinator aan de slag in zes Midwest gemeenten. Een tweede KDV kreeg in 2018 invulling met de gemeenten Beernem, Blankenberge, Gistel, Heuvelland en Knokke-Heist. Eind 2019 kwam ook de gemeente Kortemark erbij. Deze manier van samenwerken is niet alleen kosten-, maar ook kennis efficiënt, omdat ervaring overgedragen wordt van de ene op de andere gemeente.

■ INTERGEMEENTELIJKE GIS-OPERATOREN

De Vlaamse overheid legt de gemeenten allerlei GIS-verplichtingen op: de digitale omgevingsvergunning en het bijbehorende loket, allerlei digitale registers en een uitwisselingsplatform om alle stedenbouwkundige informatie te ontsluiten (DSI). Daarnaast biedt GIS de gemeenten ook heel wat kansen om hun interne werking en hun dienstverlening te optimaliseren en verbeteren.

■ KOSTENDELENDE VERENIGING GIS

Om de ondersteuning inzake GIS structureler te verankeren in een voor de gemeenten flexibel systeem, heeft WVI in 2021 het initiatief genomen tot oprichting van een kostendelende vereniging (KDV) GIS. Dit is een integratie van de voorheen bestaande KDV intergemeentelijke GIS-coördinatoren en de KDV intergemeentelijke GIS-operatoren.

In deze nieuwe KDV wordt zowel GIS-coördinatie als uitvoerend GIS-werk opgenomen.

21 gemeentebesturen zijn in deze nieuwe KDV gestapt. Een pool van 7 GIS-operatoren/-deskundigen en 3 GIS-coördinatoren/-experten zal gedurende de komende 2 jaar GIS-taken oppakken voor deze gemeentebesturen.

■ INTERGEMEENTELIJKE TOEZICHTHOUDER

Sinds 2018 heeft WVI een intergemeentelijke toezichthouder in dienst die de gemeenten Ingelmunster, Lichtervelde, Meulebeke, Oostrozebeke, Pittem, Ruiselede en Tielt ondersteunt bij het uitwerken en uitvoeren van het bestuurlijk handhavingsbeleid zowel op het vlak van milieu en ruimtelijke ordening.

In december 2020 startte een tweede intergemeentelijke toezichthouder voor de gemeenten Kortemark, Koekelare, Lo-Reninge, Diksmuide, De Haan en Houthulst. Deze toezichthouder treedt eveneens op als lokaal toezichthouder milieu, verbalisant ruimtelijke ordening en gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur. In april 2021 werd een derde intergemeentelijke toezichthouder aangeworven voor de gemeenten Beerlem, Oostkamp en Zedelgem. Hier focust het toezicht zich op het luik stedenbouw.

Momenteel zijn we op zoek naar een bijkomende toezichthouder voor 8 nieuwe gemeenten.

■ INTERGEMEENTELIJKE RENOVATIECOACH

Vijf gemeenten - Ingelmunster, Oostrozebeke, Jabbeke, Knokke-Heist en Zuienkerke - zetten samen een intergemeentelijke renovatiecoach in via een kostendelende vereniging (KDV). Door hun inwoners maximaal te ontzorgen, willen de gemeenten hen zoveel mogelijk over de streep trekken om hun woning energiezuiniger te maken. De renovatiecoach screent de woning grondig, formuleert een renovatieadvies en begeleidt bewoners bij de effectieve uitvoering van de renovatie. In totaal werden al bijna 300 woningrenovaties begeleid.

■ INTERGEMEENTELIJK OMGEVINGSAMBTENAAR

Heel wat gemeenten blijken op hun dienst omgeving met (soms tijdelijke) capaciteitsproblemen te kampen, zodat ze het lastig hebben om hun omgevingsvergunningdossiers tijdig te verwerken. Om dat op te vangen, zette WVI waar mogelijk eigen medewerkers in (cf. supra), maar daar hebben we in onze eigen poule van ruimtelijk planners steeds minder ruimte voor.

Daarom trok WVI in 2020 een intergemeentelijke omgevingsambtenaar aan. Samen met 9 gemeentebesturen (Diksmuide, Moorslede, Roeselare, Ruiselede, Wingene, Houthulst, Lichtervelde, Pittem en Zuienkerke) hebben we in het najaar van 2020 de kostendelende vereniging (KDV) opgericht voor een intergemeentelijk omgevingsambtenaar. De gemeenten kunnen deze deskundige inzetten om capaciteitsproblemen op te vangen of om als klankbord te fungeren bij complexe dossiers.

In het voorjaar van 2021 besliste de stuurgroep van de KDV om 1 extra personeelslid aan te werven, dit door een tekort aan capaciteit om de vraag van de 9 leden te ondervangen en de vraag tot toetreding van de stad Ieper. De vacature is tot op heden nog steeds niet ingevuld.

■ INTERGEMEENTELIJK INFORMATIEBEHEER

Deze kostendelende vereniging bevat een informatieveiligheidsconsulent/DPO en een ICT-medewerker. De ICT-medewerker ondersteunt de gemeenten Oostrozebeke, Lo-Reninge en Ruiselede bij:

- het beantwoorden van ICT gerelateerde vragen en ondersteunen bij technische of softwarematige problemen van medewerkers
- het beheer en de beveiliging van het netwerk en de servers, eerstelijnszorg bij problemen met het netwerk en het maken van back-ups
- het installeren en beheren van hardware (pc's en randapparatuur) en software, adviseren bij de aankoop ervan, opvolgen van licenties en contracten
- het uitwerken en ondersteunen van de telefoniefunctionaliteit en -infrastructuur, beheer van telefoniecontracten
- het documenteren van de werking van het systeem, transparante communicatie naar gebruikers en rapportage aan verantwoordelijken omtrent ICT-aangelegenheden
- overleggen en samenwerken met de andere (regionale) medewerkers omtrent ICT gerelateerde materies
- de basisopleiding van het personeel op vlak van de gebruikte hard- en software

De informatieveiligheidsconsulent begeleidt de gemeenten Diksmuide, Langemark-Poelkapelle, Mesen, Vleteren, Zonnebeke, de DVV Midwest, de DVV Westhoek en WVI.